

Lyrische Dvorak en dynamische Mendelssohn door concertkoor Sursum Corda

Grote Kerk Almelo. Vrijdagavond 2 november 2018.

Concertkoor Sursum Corda Almelo met Lobgesang, F. Mendelssohn-Bartholdy)

Nederlands Begeleidingsorkest met Largo uit symfonie nr. 9, A.Dvorak

Johannette Zomer - sopraan; Eline Harbers – alt; Marcel Reijans - tenor

Muzikale leiding: Eric Kotterink

Een bijzonder concert in alle opzichten. Eerst een instrumentaal largo gebaseerd op een Amerikaanse legende van de treurende Hiawatha om zijn geliefde Minnehaha. Dan weer een instrumentaal werk als opstap naar de Cantate. Ogenschijnlijk drie aparte stukken maar er waren meerdere verbindingen. Dvořák, werkend in Amerika, moest het cultureel niveau een dimensie hoger plaatsen. De ontdekking van Amerika 400 jaar geleden door Columbus was daar een goede aanleiding voor. Bij Mendelssohn in diens symfonie-cantate kwam 400 jaar boekdrukkunst aan de orde. Dit werk is niet zo uitgebreid en derhalve was er ruimte voor een instrumentale opstap. Het werd het largo uit de 9e symfonie, een werk geschreven in Amerika en het werd daar enthousiast ontvangen. In New York juichend en in Boston kritischer vanwege het te volkse karakter. Maar daar ligt de kracht van deze componist. Soms is het beter geen voorkennis te hebben en zoals in de literatuurbeschouwing er met "close reading" nu "listening" op je af te laten komen.

Dan zet het koper je op de heuvel van Bohemen en daal je af naar de rivier waar de zon in het water schittert, verderop men in het dorp danst. De althobo klaagde een lied vol heimwee. Het orkest speelde subliem. Elke instrumentale groep vormde eenheid in klank en kleur. Overgangen binnen de compositie sloten naadloos aan elkaar en daar waar een rust klonk was de immense stilte van het vele aanwezige publiek. Dirigent Kotterink stilerde de compositie en ademde mee met het geheel.

Over verbindingen gesproken. Bij Dvořák soleerde de hobo maar later bij Mendelssohn de klarinet. In de glinstering bij Dvořák waren de voorboden van Mendelssohn al aanwezig in zijn rafijne omspelingen.

Het Lobgesang is liefst tiendelig. Het begint puur orkestraal met een uitgebreide Symfonie. Ingezet door het koper met het thema. Onderweg een rafijne wals die zichtbaar bij het publiek belandde doordat men heen en weer wiegde. Dan een koraal gepresenteerd door het koper, gelardeerd met weer de wals. Dirigent Kotterink gaf het orkest stuwkracht, consequent in het gehele werk met de gedachte: Straks komt de psalmen lof. De spanningsboog bleef tot het koor uitbarstte in "Alles was Oden hat". En adem had Sursum Corda. Wat een kracht in de psalmen en dynamiek in alle koorgroepen. In de meeste koren delven de mannen het onderspit maar bij dit koor is er niets van te bespeuren. "Saitenspiel" en "Die Nacht is vergangen". Het publiek bleef er wakker bij.

Ook de delen waar een ingehouden aanpak vereist is klonken klip en klaar. Psalm 107 en de verklanking van "In der Zeit der Not". "Lobe den Herrn" met de sopraansolo die de uiterste

hoeken van de kerk raakte, omgeven door het meerstemmige zeer zuiver vrouwenkoor. Dezelfde koorkwaliteit bij het duet van de sopraan en perfect klinkende alt in het mannenkoor "Ich harrete des Herrn" waarin zelfs verschillende tekstfraseringen moeiteloos door elkaar klonken. De tenor schilderde zijn aria met kracht en lyriek en gaf het Lobgesang de volle waarde. Afsluitend het zevenstemmige a capella "Nun danket alle Gott "met een zuivere koorpresentatie en het flitsende slotkoor "bringt dem Herrn Ehre und Macht ". De beloning was de immense stilte na het laatste akkoord.

Jos Keijzer.